

اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی

به نام خداوند جهان و خرد

برنامه تفصیلی همایش ملی «بازشناسی نقش شاهنامه در جهان معاصر»

دانشگاه فردوسی مشهد

۲۳-۲۶ اردیبهشت ۱۴۰۴

مراسم افتتاحیه «بزرگداشت حکیم ابوالقاسم فردوسی»

مکان: مشهد- بزرگراه شهید کلاتری - جنب دانشگاه فردوسی- هتل پردیسان- آمفی تئاتر فردوسی

سه شنبه ۱۴۰۴/۲/۲۳ ساعت ۱۵-۳۰ تا ۱۸-۲۰

پخش زنده: <https://b2n.ir/rb6679>

عنوان برنامه	زمان برنامه
تلاوت قرآن کریم/ سرود جمهوری اسلامی/ صلوات خاصه/ اعلام برنامه ها توسط مجری	۱۵:۳۰ - ۱۵:۴۵
خیر مقدم و سخنرانی جناب آقای دکتر شالویی؛ ریاست انجمن آثار و مفاخر کشور	۱۵:۴۵ - ۱۶:۰۰
رونمایی از ۲ جلد مجموعه مقالات همایش سال ۱۴۰۳	۱۶:۰۰ - ۱۶:۱۰
اپرای بزرگ شاهنامه (اجرای اپرای تبریز)	۱۶:۱۰ - ۱۶:۲۰
سخنرانی سرکار خانم دکتر مهاجرانی؛ سخنگوی محترم دولت جمهوری اسلامی ایران	۱۶:۲۰ - ۱۶:۳۵
رونمایی و مهور کردن تمبر یادبود همایش بازشناسی نقش شاهنامه در جهان معاصر (۱۴۰۴)	۱۶:۳۵ - ۱۶:۴۵
برنامه هنری: موسیقی سنتی	۱۶:۴۵ - ۱۷:۱۰
سخنرانی دکتر جوادی؛ معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	۱۷:۱۰ - ۱۷:۲۵
برنامه هنری: نقالی استاد صادق زاده (بخش ۱)	۱۷:۲۵ - ۱۷:۳۵
سخنرانی استاندار محترم خراسان رضوی؛ جناب آقای دکتر مظفری	۱۷:۳۵ - ۱۷:۵۰
برنامه هنری: نقالی استاد صادق زاده (بخش ۲)	۱۷:۵۰ - ۱۷:۵۵
شاهنامه خوانی محلی (به گویش چهار محال بختیاری)	۱۷:۵۵ - ۱۸:۰۵
سخنرانی و گزارش دبیر علمی همایش؛ آقای دکتر فرزاد قائمی	۱۸:۰۵ - ۱۸:۲۰
پذیرایی - نماز مغرب	۱۸:۲۰ - ۱۸:۴۵

نشست‌های علمی همایش ملی

«بازشناسی نقش شاهنامه در جهان معاصر»

مکان: تالار فردوسی - هتل پردیسان <https://b2n.ir/rb6679>

چهارشنبه ۱۴۰۴/۲/۲۴ ساعت ۰۸:۰۰

نشست (۱)	
مکان: تالار فردوسی	زمان: چهارشنبه: ۱۴۰۴/۲/۲۴؛ ۱۰:۱۵ - ۸:۰۰
هیأت رئیسه: دکتر نجم‌الدین گیلانی، دکتر ابوالقاسم قوام و دکتر فرامرز آدینه کلات دبیر نشست: دکتر فریباعطاشیبانی	
دکتر زهرا یزدان نژاد «بررسی پیرامنتیت ژنت در دیباچه نوین شاهنامه بهرام بیضایی»	۸:۲۰ - ۸:۰۰
خانم نفیسه زمانی: «رستم و سهراب به روایت نقاشی قهوه‌خانه‌ای»	۸:۴۰ - ۸:۲۰
دکتر سعید طرزمی: «شهریاران ایران باستان در شعر شهریار (نگاهی به جایگاه پادشاهان تاریخی و روایی ایران باستان در اشعار سید محمد حسین شهریار)»	۹:۰۰ - ۸:۴۰
خانم الناز صحرایان: «علل حذف «پهلوان» از کتب درسی پهلوی اول: مطالعه موردی: متون حماسی اقتباس شده در کتب منتخب فارسی مقطع دبستان»	۹:۲۰ - ۹:۰۰
دکتر زهرا اختیاری: «سفر قهرمان در زیغون‌نامه بر مبنای نظریه جوزف کمبل و مقایسه آن با هفت‌خوان رستم»	۹:۴۰ - ۹:۲۰
دکتر مریم کیان اصل: «خاستگاه نگاره بهرام و آزاده در شاهنامه فردوسی (با تأکید بر ظروف مینایی دوره سلجوقی)»	۱۰:۰۰ - ۹:۴۰
دکتر مهنوش غفوریان مسعودزاده: «اهمیت زیبایی‌شناسی دریافت در اسطوره‌متن شاهنامه‌نگاری (مطالعه موردی: نگاره نبرد رستم و دیو سید از شاهنامه داوری تا نقاشی قهوه‌خانه‌ای)»	۱۰:۱۵ - ۱۰:۰۰
پرسش و پاسخ و پذیرایی	۱۰:۴۵ - ۱۰:۱۵

نشست (۲)	
مکان: تالار فردوسی	زمان: چهارشنبه: ۱۴۰۴/۲/۲۴؛ ۱۳:۰۰ - ۱۰:۴۵
هیأت رئیسه: دکتر محمد تقوی، دکتر حمیدرضا اردستانی‌رستمی و دکتر مهدخت پورخالقی‌چترودی دبیر نشست: دکتر رویا رستگار	
دکتر پرستو یمینی: «سیمای فردوسی و شخصیت‌های مثبت و منفی شاهنامه در شعر و اندیشه لایق شیرعلی (شاعر ملی تاجیک)»	۱۱:۰۵ - ۱۰:۴۵
دکتر نجم‌الدین گیلانی: «واکاوی پیشینه و فلسفه سه نفرین لری بر اساس شاهنامه فردوسی»	۱۱:۲۵ - ۱۱:۰۵
دکتر جلال‌الدین گرگیج: «احتمالاتی نو در وجه تسمیه زرین پاشنگی ازدهای گندرو»	۱۱:۴۵ - ۱۱:۲۵
دکتر محمد بیانی: «مفهوم پتیارگی در اساطیر ایران»	۱۲:۰۵ - ۱۱:۴۵
دکتر لیلا حق‌پرست: «یکی ابر دارم به دست اندرون؛ یاری جستن از اسطوره‌ها در مسیر شاهنامه‌پژوهی»	۱۲:۲۵ - ۱۲:۰۵
دکتر آرمان فاتح دولت‌آبادی: «واکاوی تأثیر سنت شفاهی عصر هخامنشی بر شکل‌گیری داستان بهمن»	۱۲:۴۵ - ۱۲:۲۵
دکتر سعید فیض‌آبادی (اسپانیا): «متون الخمیادو-موریسکو: شاهنامه و احتمال حضور مکتب شیعه در اسپانیا»	۱۳:۰۰ - ۱۲:۴۵
پرسش و پاسخ	۱۳:۱۵ - ۱۳:۰۰

نشست (۳)	
مکان: تالار فردوسی	زمان: چهارشنبه: ۱۴۰۴/۲/۲۴؛ ۱۶:۵۵ - ۱۵:۰۰
هیأت رئیسه: دکتر محمود رضایی دشت‌ارژنه، دکتر محمدرضا صرفی و دکتر محمدجواد مهدوی دبیر نشست: دکتر مهربانو حصاری	
دکتر حسن اکبری بیرق: «بازتاب خدای صانع هرمسی در شاهنامه فردوسی»	۱۵:۲۰ - ۱۵:۰۰
دکتر محمود فیروزی مقدم: «هژمونی قدرت و تثبیت معنا در شاهنامه (تحلیل گفتمانی داستان شغاد با نگاهی تطبیقی به شخصیت کتایون)»	۱۵:۴۰ - ۱۵:۲۰
دکتر حسین اکبری: «فردوسی نخستین ملت‌ساز؛ نقش شاهنامه در تشکیل اجتماع ملی ایران بر اساس نظریه‌ی "اجتماع تصویری" بندیک اندرسون»	۱۶:۰۰ - ۱۵:۴۰
دکتر سید هادی زرقانی: «شاهنامه فردوسی و ژئوپلیتیک فرهنگی: بررسی ابعاد ملی و فراملی تاثیرگذاری شاهنامه»	۱۶:۲۰ - ۱۶:۰۰
دکتر علی باغدار دلگشا: «کنشگری اجتماعی زنان شاهنامه به مثابه الگو برای تغییر جایگاه اجتماعی زنان ایرانی ۱۲۸۵-۱۳۲۷ شمسی»	۱۶:۴۰ - ۱۶:۲۰
دکتر علیرضا مظفری: «وجه تفکیک دو سلسله اساطیری ایران»	۱۶:۵۵ - ۱۶:۴۰
پرسش و پاسخ و پذیرایی	۱۷:۳۰ - ۱۶:۵۵

نشست (۴)	
مکان: تالار فردوسی	زمان: چهارشنبه: ۱۴۰۴/۲/۲۴؛ ۱۹:۴۵ - ۱۷:۳۰
هیأت رئیسه: دکتر محمدجعفر یاحقی، دکتر حمید طبسی و دکتر محمود فیروزی مقدم دبیر نشست: دکتر حامد مهاد	
دکتر ابوالفضل حری: «شاهنامه به مثابه ادبیات جهان: تجربه جنسیتی-زیبایی‌شناختی مرگ اسطوره‌ای در پرتو اقتباس انیمیشنی لی وایتمور از منظومه سهراب و رستم متیو آرنولد»	۱۷:۵۰ - ۱۷:۳۰
دکتر محمود رضایی دشت‌ارژنه: «بازجست الواح شکسته یک اسطوره کهن (تبارشناسی ضحاک ماردوش)»	۱۸:۱۰ - ۱۷:۵۰
دکتر محمدرضا صرفی: «پیکرک شبیه به رستم»	۱۸:۳۰ - ۱۸:۱۰
دکتر مسعود آلگونه جونقانی: «ازخوانی شاهنامه فردوسی: معاصریت و امتزاج افق‌ها»	۱۸:۵۰ - ۱۸:۳۰
دکتر حمیدرضا اردستانی رستمی: «ضحاک و آشوکا: بازتابی از پادشاهی آشوکا در داستان ضحاک»	۱۹:۱۰ - ۱۸:۵۰
دکتر حمیدرضا خوارزمی: «آیین شاهنامه‌خوانی و شاهنامه‌خوانان شهرستان بافت در سده اخیر»	۱۹:۳۰ - ۱۹:۱۰
دکتر محمود حسن‌آبادی: مرگ رستم: بازتاب‌های ادبی هویت ایرانی در اوایل دوره اسلامی	۱۹:۴۵ - ۱۹:۳۰
پرسش و پاسخ	۱۹:۴۵ - ۲۰:۱۵

نشست (۵)	
مکان: تالار فردوسی	
زمان: پنج‌شنبه: ۱۴۰۴/۲/۲۵؛ ۱۰:۰۰ – ۰۸:۰۰	
هیأت رئیسه: دکتر مهیار علوی مقدم، دکتر هاشم صادقی و دکتر مرتضی عمرانی	
دبیر نشست: دکتر جواد میزبان	
۰۸:۲۰ – ۰۸:۰۰	مهدی سیم‌ریز: پهلوان‌بانو، از ادبیات حماسی ایران تا سینمای حماسی جهان (بررسی الگوی داستانی زن قهرمان در بانو گشسپ‌نامه و پویانمایی سینمایی دلیر)
۰۸:۴۰ – ۰۸:۲۰	دکتر رادمان رسولی مهربانی: «ضحاک در خدمت ایدئولوژی: نمادها و نمودهای سیاسی ضحاک، از گذشته تا امروز»
۰۸:۴۰ – ۰۹:۰۰	دکتر سیدمحمدباقر کمال‌الدینی: «شاهنامه فردوسی و تاثیر آن در آفرینش حماسه‌های مذهبی معاصر؛ با معرفی و تحلیل منظومه فرهنگ خداپرستی»
۰۹:۲۰ – ۰۹:۰۰	آقای محمود سیدهندی: «مقدمه‌ای بر تحلیل شاهنامه توسط هوش مصنوعی: بررسی چالش‌ها و فرصت‌ها در بررسی شاهنامه توسط هوش مصنوعی (مطالعه موردی: رزم رستم و اشکبوس)»
۰۹:۴۰ – ۰۹:۲۰	دکتر هادی بیدکی: «روایتی نو یافته از دشمنی میمنه با فردوسی»
۰۹:۴۰ – ۱۰:۰۰	دکتر حسن دلبری: «رفتار واژه‌های حماسی دیروز در غزل عاشقانه امروز»
۱۰:۳۰ – ۱۰:۰۰	پرسش و پاسخ و پذیرایی

مراسم اختتامیه «بزرگداشت حکیم ابوالقاسم فردوسی»

مکان: تالار فردوسی - هتل پردیسان

پنجشنبه ۱۴۰۴/۲/۲۵ ساعت ۱۳:۰۰ – ۱۰:۳۰

نشست (۶): اختتامیه همایش بازشناسی نقش شاهنامه در جهان معاصر	
مکان: تالار فردوسی	
زمان: پنج‌شنبه: ۱۴۰۳/۲/۲۵؛ ۱۰:۳۰ – ۱۳:۰۰	
۱۰:۴۵ – ۱۰:۳۰	سخنرانی آقای دکتر زاهدی: سفیر ایران در تاجیکستان
۱۱:۰۰ – ۱۰:۴۵	معرفی انجمن نسخ خطی و چالش‌های نسخه‌پژوهی در ایران: دکتر زهیر طیب
۱۱:۱۵ – ۱۱:۰۰	اجرای موسیقی حماسی: رستم و اشکبوس: استاد احمد دستگردی
۱۱:۴۰ – ۱۱:۱۵	معرفی نسخ خطی و تصحیح بزرگترین منظومه حماسی زبان فارسی و جهان: شاهنامه عطایی (برزنامه بزرگ/ جدید): منبع اصلی روایات نقالان: دکتر فرزاد قائمی
۱۲:۰۰ – ۱۱:۴۰	معرفی و اجرای بخشی از اپرای شاهنامه در اپرای تبریز: منصور دانشور
۱۲:۴۵ – ۱۲:۰۰	میزگرد نقش شاهنامه در جهان معاصر با مدیریت دکتر سیدمهدی زرقانی
۱۳:۰۰ – ۱۲:۴۵	اختتامیه: قرائت بیانیه پایانی و استقبال همایش بین‌المللی سال ۱۴۰۵
۱۳:۱۵ – ۱۳:۰۰	پرسش و پاسخ

مراسم بزرگداشت حکیم ابوالقاسم فردوسی

مکان : طوس - آرامگاه حکیم ابوالقاسم فردوسی: بزرگداشت و گلباران حکیم طوس

پنجشنبه ۱۴۰۴/۲/۲۵ ساعت ۱۵:۳۰

برنامه هنری فرهنگی در آرامگاه فردوسی	
۱۴:۰۰	سه دستگاه اتوبوس برای دانشجویان از محل درب مشرف به خیابان شهیدباهر پیش‌بینی شده است.
۱۵:۳۰-۱۸:۴۵	شاهنامه‌خوانی آزاد توسط مرشدین، اجرای نمایش‌های میدانی درباره اساطیر ایرانی، محافل نقاشی و خوشنویسی، اجرای موسیقی سنتی زنده (سنتور، دف و سازهای سنتی و کوبه ای). گلباران مزار حکیم فردوسی، ضرب نوازی، شاهنامه‌خوانی، اجرای پهلوان رستم، سخنرانی استاندار محترم، سخنرانی دکتر زاهدی سفیر تاجیکستان، سخنرانی دکتر شالویی، دعوت از چهره مردمی، اجرای خواننده ملی.

نشست (مجازی) همایش «بازشناسی نقش شاهنامه در جهان معاصر»

جمعه ۱۴۰۳/۲/۲۶ ساعت ۱۷:۰۰

مکان: <https://vroom.um.ac.ir/lc>

نشست (۷):	
مکان: وبینار گروه زبان و ادبیات فارسی	زمان: پنجشنبه: ۱۴۰۴/۲/۲۶؛ ۱۹:۰۰ - ۱۷:۰۰
دبیر نشست: آقای دکتر محمد بیانی	
۱۷:۰۰ - ۱۷:۲۰	دکتر معصومه محمود (پاکستان): «پیشینه و تاثیر شاهنامه در سه ایالت پاکستان»
۱۷:۲۰ - ۱۷:۴۰	آقای فرهاد وداد (سوئد): «که گیتی به آغاز چون داشتند که ایدر به ما خوار بگذاشتند»
۱۷:۴۰ - ۱۸:۰۰	دکتر مصطفی آرزومندلیالکل: «نقش شاهنامه در انتقال هنر نگارگری ایرانی به دوران اسلامی در راستای ذهنیت عامه»
۱۸:۰۰ - ۱۸:۲۰	لیلا دهقانی تفتی: «بحران هویت فردی در دختران نوجوان ایران و نقش شاهنامه فردوسی در بازسازی آن با تأکید بر شخصیت‌های گردآفرید و رودابه»
۱۸:۲۰ - ۱۸:۴۰	دکتر علیرضارعیّت حسن آبادی: «چالش‌ها و محدودیت‌های کاربرد هوش مصنوعی در شاهنامه‌پژوهی معاصر»
۱۸:۴۰ - ۱۹:۰۰	خانم فاطمه علی‌نیا: «بررسی بازتاب عناصر حماسی شاهنامه فردوسی در نسخه قاجاری شاهنامه موش و گربه»

نشست (۸):	
مکان: وبینار گروه زبان و ادبیات فارسی	زمان: پنجشنبه: ۱۴۰۴/۲/۲۶؛ ۲۱:۴۰ - ۱۹:۰۰
دبیر نشست: آقای محمد نخعی	
۱۹:۲۰ - ۱۹:۴۰	دکتر مهدی کارگر: «خانواده‌های زن‌سرپرست در شاهنامه فردوسی»
۱۹:۴۰ - ۲۰:۰۰	آقای امیر معینی: «بررسی بازآفرینی‌ها و بازنویسی‌های شاهنامه برای کودکان و نوجوانان از ۱۳۴۴ تا ۱۴۰۰ شمسی»
۲۰:۰۰ - ۲۰:۲۰	آقای حسین رهاد: «چقدر معنای بیت‌های شاهنامه را می‌فهمیم؟»
۲۰:۲۰ - ۲۰:۴۰	دکتر حسن شهریاری: «آسیب‌شناسی بازنمایی شاهنامه در رسانه‌های بصری (با تکیه بر سریال چهل سرباز، انیمیشن‌های آخرین داستان، رستم و سهراب و داستان‌های شاهنامه)»

دکتر نیلوفر سادات عبدالحی: «آسیب شناسی تحلیلی ترویج شاهنامه از رهگذر برگزاری جشنواره‌های شاهنامه‌خوانی (مطالعه موردی: جشنواره گردآفرید)»	۲۰:۴۰ - ۲۰:۲۰
خانم نسرين سادات شریفی: «پادشاه قربانی: تحلیل چرخه قدرت و فساد در داستان جمشید و فریدون از نگاه رنه ژیرار»	۲۱:۰۰ - ۲۰:۴۰
آقای اسماعیل مجلی: «بررسی تأثیرات شاهنامه فردوسی در هنر شبیه خوانی و تطبیق قهرمانان ادبیات حماسی با ادبیات نمایشی ایران»	۲۱:۲۰ - ۲۱:۰۰
آقای جواد پاشایی: «بررسی شخصیت رستم یکدست در روایت های پهلوانی فارسی و کردی»	۲۱:۴۰ - ۲۱:۲۰

پایان همایش:

آغاز همایش بین‌المللی «بازشناسی نقش شاهنامه فردوسی در ...»

۲۵-۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۵